

**KLAIPĖDOS REGIONO SPECIALIZACIJOS
STRATEGIJOS IKI 2030 M.
HORIZONTALIOJO PRIORITETO
„UGDANTIS REGIONAS“**

VEIKSMŲ PLANAS

Įvadas

Klaipėdos regionas (toliau – Regionas) vienas pirmųjų Lietuvoje parengė Klaipėdos regiono specializacijos strategiją (toliau – KR SS) – svarbiausią Regiono plėtros dokumentą. Strategijoje išskirtos penkios specializacijos kryptys – Jūrinė ekonomika, Bioekonomika, Darnus jūrinis ir pakrančių turizmas, Pažangios pramonės ekonomika ir Paslaugų ekonomika, kurioms yra parengtas ir įgyvendinamas veiksmų planas. Gryninant KR SS kryptis pastebėta, kad siekiant sėkmingos ir tvarios Regiono plėtros bei augimo apie regiono specializaciją ir plėtrą neišvengiamai reikia kalbėti platesniame kontekste ir ją planuoti kaip visapusišką bei integralų Regiono ekonominės plėtros ir socialinės gerovės augimo modelį. 2020 metais atlikta Klaipėdos regiono identiteto ir vertybinio pagrindo analizė padėjo išgryninti KR SS regioninio augimo horizontaliuosius prioritetus: atviras regionas, ugdantis regionas ir gerovės regionas (toliau – horizontalieji prioritetai). Numatyta, kad šie horizontalieji prioritetai tiesiogiai prisidės prie KR SS tikslų tiek sukuriant stiprinančias prielaidas KR SS veiksmų plane numatytų priemonių pasiekimui, tiek sutelkiant visus suinteresuotuosius subjektus, tiek vertinant KR SS įgyvendinimo įtaką bendram Regiono gerovės augimui.

Horizontalusis prioritetas „Ugdantis regionas“ (toliau – Ugdantis regionas) patvirtina švietimo ir mokslo sektoriaus, kaip vieno esminių veiksmų siekiant Regiono ekonominio augimo, svarbą rengiant ir įgyvendinant KR SS. Dėmesio ir pajėgų sutelkimas į šį horizontalųjį prioritetą leidžia suderinti suinteresuotųjų subjektų: verslo (rinkos poreikius atitinkančių kvalifikuotų specialistų pasiūla, vietos inovacijų bazė ir pan.), vietos savivaldos (Regiono ateities kūrėjų auginimas, profesinį gyvenimą planuojančių ir kuriančių gyventojų, kurie aktyviai dalyvautų Regiono gyvenime, pritraukimas, išlaikymas ir pan.), gyventojų (išsilavinusių, pasiruošusių darbo rinkai, savirealizacijai ir pan.) ir paties švietimo ir mokslo sektoriaus (aktyvus ir savalaikis reagavimas į kylančius iššūkius bei vykstančius pokyčius, kokybiškų švietimo paslaugų prieinamumo ir įvairovės užtikrinimas ir pan.) interesus. Todėl labai svarbus yra Regiono švietimo sistemos sustiprinimas, jos subjektų sutelkimas bendriems Regiono iššūkiams spręsti ir įgalinimas užtikrinti veiksmingą visų pakopų švietimo, profesinio mokymo ir perkvalifikavimo, mokslo ir inovacijų sistemų, grįstų glaudžiu mokslo, verslo ir vietos savivaldos bendradarbiavimu, darbo jėgos judumu, pritraukimu ir išlaikymu, veikimą.

Atsižvelgiant į Ugdančio regiono svarbą KR SS numatytiems rodikliams pasiekti, 2021 m. gegužės – liepos mėnesiais iš Regiono savivaldybių administracijų, aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigų, kitų socialinių partnerių (t.y., Užimtumo tarnyba, Klaipėda ID) atstovų buvo suburta darbo grupė ir parengtas Ugdančio regiono veiksmų planas (toliau – UR veiksmų planas), kurio priemonės tiesiogiai prisideda prie KR SS numatytų pokyčių pasiekimo, sustiprina joje suplanuotų priemonių įgyvendinimą. Atskiros UR veiksmų plano dalys buvo aptariamoms kartu su Regiono verslo ir pramonės sektorių atstovais, KR SS krypties rengėjais. Kad planas būtų kontekstualus ir papildantis jau įgyvendinamus srities planus ir strategijas, buvo išanalizuoti Regione veikiančių aukštojo mokslo ir profesinio mokymo institucijų, savivaldybių administracijų planavimo dokumentai arba jų projektai.

Rengiant UR veiksmų planą buvo atsižvelgta į ES ir nacionalinio lygmens strateginius dokumentus ir švietimo srities siekius bei tendencijas. UR veiksmų planas atliepia nacionalinio lygmens strategijų – Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos

pažangos strategija „Lietuva 2030“¹, 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano² bei aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano – švietimui skirto prioriteto keliamus tikslus ir uždavinius.³ Svarbiausi ES švietimo srities siekiai ir tendencijos atsispindi 2020 m. rugsėjo mėn. Europos Komisijos (toliau – EK) komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iki 2025 m.⁴, 2020 m. liepos mėn. EK komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo“⁵, 2020 m. rugsėjo mėn. EK komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų planas. Švietimo ir mokymo pritaikymas prie skaitmeninio amžiaus“⁶. Todėl rengiant UR veiksmų planą buvo remtasi ir šiais svarbiausiais ES strateginiais dokumentais.

---

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.425517>

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c1259440f7dd11eab72ddb4a109da1b5?jfwid=-whxwii77y>

³ <https://lrv.lt/uploads/main/documents/files/VPN%C4%AEP%20projektas.pdf>

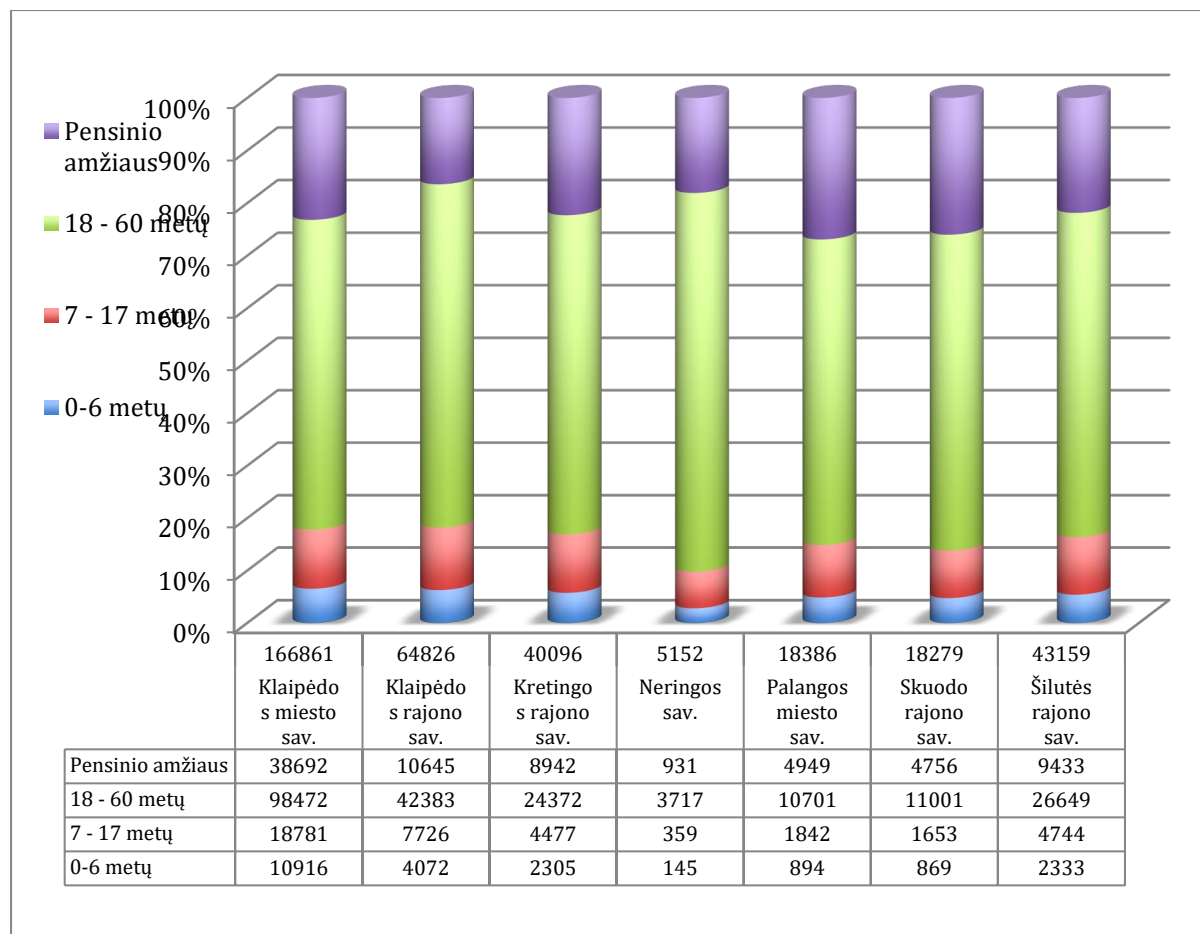
⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0625&from=LT>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0274&>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0624&from=EN>

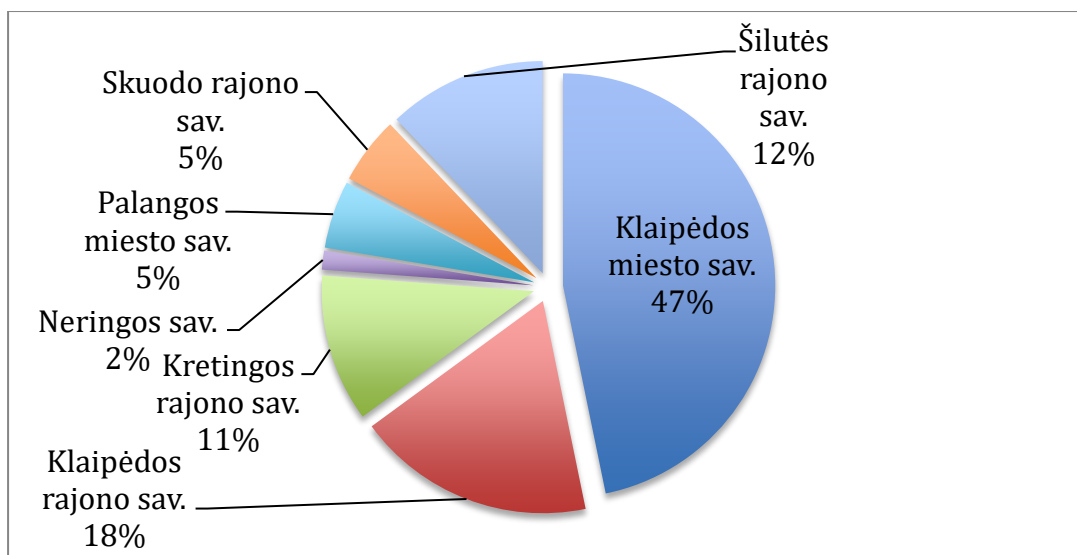
Klaipėdos regiono švietimo ir mokslo sektoriaus statistinė apžvalga

Regiono 7 savivaldybėse (Klaipėdos m., Klaipėdos raj., Kretingos raj., Neringos, Palangos, Skuodo raj. ir Šilutės raj.) 2020 m. gyveno 356759 gyventojai.

1 pav. Klaipėdos regiono savivaldybių gyventojai pagal amžių (Registru centro statistinės suvestinės, 2021 m.)

Atkreiptinas dėmesys į netolygų gyventojų pasiskirstymą pagal savivaldybes. Klaipėdos m. savivaldybės gyventojai sudarė 47 proc. viso Regiono gyventojų, Klaipėdos raj. – 18 proc., kai tuo tarpu Neringos savivaldybės – 2 proc. Regione yra ir žiedinės savivaldybės atvejais arba sudėtingesnę susisiekimą turinčių savivaldybių. Tai įtakoja racionalų švietimo įstaigų tinklo veikimą ir paslaugų prienamumą.

2 pav. Klaipėdos regiono gyventojų pasiskirstymas pagal savivaldybes (Statistikos departamento duomenys, 2020)

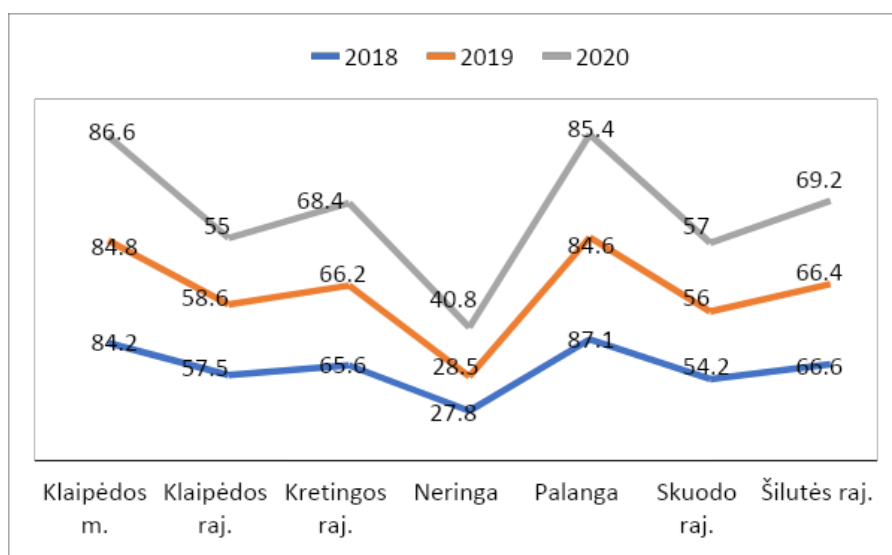
2020 m. Regione veikė 88 ikimokyklinio ugdymo įstaigos (steigėjas – savivaldybė), kurias lankė beveik 13 tūkst. ikimokyklinio amžiaus vaikų. Daugiau nei pusė visų Regiono vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas, – Klaipėdos mieste. Keliose savivaldybėse veikė ir privataus sektoriaus steigtos ikimokyklinio ugdymo įstaigos, bet oficialiojoje statistikoje tikslių duomenų apie jas ir jose ugdomų vaikų nebuvo pateikta.

Savivaldybė	Ikimokyklinis ugdymas	
	Įstaigų skaičius	Vaikų skaičius
Klaipėdos miesto	54	8353
Klaipėdos rajono	11	1584
Kretingos rajono	6	809
Neringos	1	47
Palangos miesto	6	789
Skuodo rajono	3	460
Šilutės rajono	7	1253
Iš viso	88	12 584

3 pav. Klaipėdos regione veikiančios ikimokyklinio ugdymo įstaigos (Lietuvos švietimo būklė, ŠMSM, 2020)

2021 m. Statistikos departamento duomenimis⁷, visose Regiono savivaldybėse buvo fiksuota ikimokyklinio ugdymo prieinamumo problema: kai kur – vietų darželiuose stygius, kitur – dideli atstumai iki laisvų vietų turinčių ikimokyklinio ugdymo įstaigų.

⁷ Oficialiosios statistikos portalas. Lietuvos švietimas, kultūra ir sportas (2021). Prieiga internete: <https://osp.stat.gov.lt/lietuvos-svietimas-kultura-ir-sportas-2021/ikimokyklinis-ir-priesmokyklinis-ugdymas>

4 pav. Vaikų ikimokyklinio ugdymo įstaigose dalis (2–6 m.), palyginti su visais atitinkamo amžiaus vaikais (Oficialiosios statistikos portalas, 2021)

2020 m. Regiono bendrojo ugdymo mokyklų tinklą sudarė 110 bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokėsi 39082 mokiniai. Daugiau nei pusė visų besimokančiųjų – Klaipėdos miesto mokyklų mokiniai. Pagal mokyklų tipus Regione buvo 12 pradinė, 41 pagrindinė mokykla, 21 progimnazija ir 36 gimnazijos.

Savivaldybė	Bendrojo ugdymo mokyklų skaičius	Mokinių skaičius
Klaipėdos miesto	45	20839
Klaipėdos rajono	18	5215
Kretingos rajono	17	4784
Neringos	1	140
Palangos miesto	5	1844
Skuodo rajono	6	1643
Šilutės rajono	18	4617
Iš viso	110	39 082

5 pav. Klaipėdos regiono bendrojo ugdymo mokyklų tinklas (Lietuvos švietimo būklė, ŠMSM, 2020)

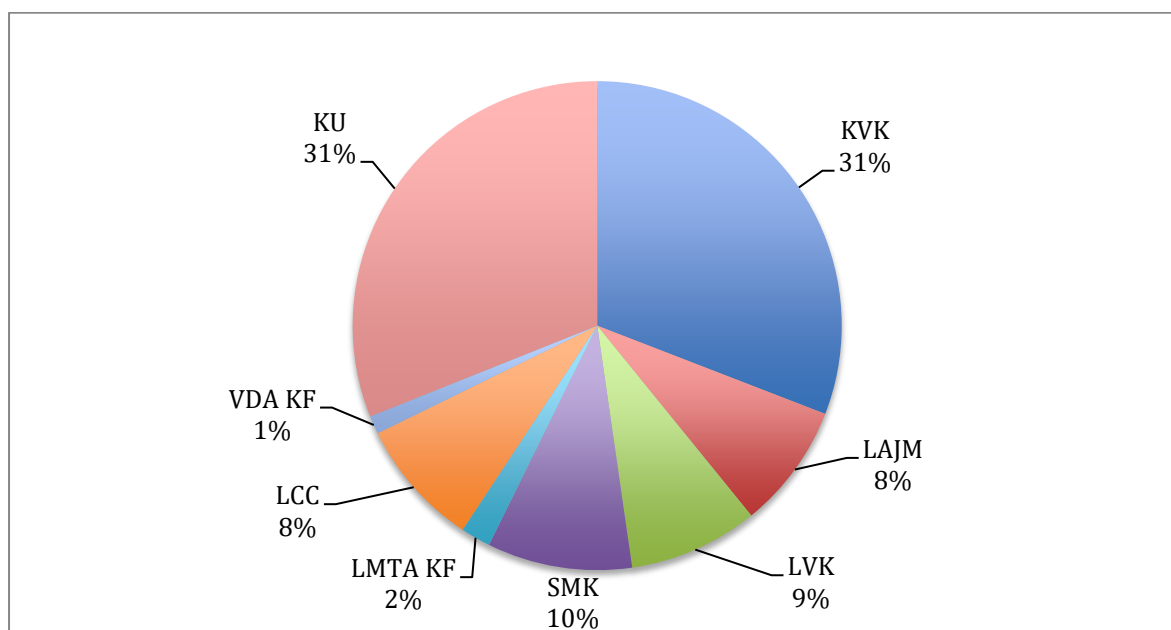
Regiono veikiančių profesinio mokymo tinklą 2020 m. sudarė 8 profesinės mokymo įstaigos: 5 Klaipėdos mieste ir po vieną Skuode, Šilutėje bei Kretingoje. Taip pat 2 praktinio mokymo bazės (Pervalkoje ir Palangoje). Kaip ir visoje Lietuvoje, taip ir Regiono profesinio mokymo įstaigose, pastaruoju metu mokinių skaičius mažėjo. Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) 2021 m. duomenimis, Regiono profesinio mokymo įstaigose nuo 2015 metų kasmet sumažėdavo vidutiniškai po 9 proc. (apie 330) mokinių.

Savivaldybė	Profesinis mokymas	
	Įstaigų skaičius	Mokinių skaičius
Klaipėdos miesto	5	2648
Klaipėdos rajono	0	0
Kretingos rajono	1	194

Neringos	0	0
Palangos miesto	0	0
Skuodo rajono	1	149
Šilutės rajono	1	564
Iš viso	8	3 555

6 pav. Klaipėdos regione veikiančios profesinio mokymo įstaigos ir mokinių skaičius jose (Lietuvos švietimo būklė, ŠMSM, 2020)

Regiono aukštųjų mokyklų tinklą 2020 m. sudarė 8 aukštosios mokyklos arba jų filialai: Klaipėdos universitetas (KU), LCC tarptautinis universitetas (LCC), Vilniaus dailės akademijos Klaipėdos fakultetas (VDA KF), Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Klaipėdos fakultetas (LMTA KF), Socialinių mokslų kolegija (SMK), Klaipėdos valstybinė kolegija (KVK), Lietuvos verslo kolegija (LVK), Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla (LAJM). Visos šios aukštosios mokyklos įsikūrusios Klaipėdoje. Remiantis aukštojo mokslo institucijų viešai prieinamais duomenimis, iš viso jose 2020 m. studijavo per 8000 studentų. Didžiausios aukštosios mokyklos (pagal studentų skaičių) – Klaipėdos universitetas ir Klaipėdos valstybinė kolegija (7 pav.).

7 pav. Studentų skaičiaus dalies pasiskirstymas tarp Regiono aukštojo mokslo įstaigų (pagal ŠVIS 2020m. duomenis)

Ugdančio regiono veiksmų plano tikslas ir uždaviniai

Pirminė UR veiksmų plano paskirtis – identifikuoti esmines švietimo ir mokslo sektoriaus kryptis bei priemones, galinčias prisidėti prie sėkmingo Regiono specializacijos krypčių įgyvendinimo, ir užtikrinti jų veiksmingą įgyvendinimą. Darbo grupės diskusijų metu buvo identifikuoti dar du papildomi veiksniai, turintys lemiamą reikšmę šio prioriteto įgyvendinimo sėkmei: būtinybė stiprinti ir įgalinti patį Regiono švietimo sektorių ir veiksmingas suinteresuotųjų subjektų su(si)telkimas įgyvendinant KR SS. Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, buvo susitarta dėl **UR veiksmų plano tikslo - sudaryti palankias sąlygas kokybiškam Klaipėdos regiono specializacijos krypčių įgyvendinimui, stiprinant švietimo sektorių ir plėtojant partnerystes.**

Aptardama galimus tikslo siekimo būdus darbo grupė įvardijo esminius iššūkius arba didžiausią potencialą turinčius aspektus, galinčius tiesiogiai prisidėti prie KR SS

numatytų pokyčių pasiekimo, sustiprinti joje suplanuotų priemonių įgyvendinimą. Remiantis tiek darbo grupėje atstovaujamų institucijų patirtimi, jų įvardytais iššūkiais, aktualios situacijos analize, tiek Europos ir nacionaliniais švietimo srities strateginių dokumentų nuostatomis, kitų šalių gerąja praktika bei švietimo srities naujausiomis tendencijomis, buvo išskirtos 5 Klaipėdos regiono švietimo ir mokslo iššūkių grupės, kurių pagrindu suformuluoti tokie UR veiksmų plano uždaviniai:

- 1 uždavinys. Didinti Klaipėdos regiono aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų patrauklumą ir prieinamumą.
- 2 uždavinys. Užtikrinti kokybiškų švietimo paslaugų, ypač STEAM ugdymo, prieinamumą ir įvairovę Klaipėdos regione.
- 3 uždavinys. Stiprinti Klaipėdos regiono specializacijos kryptims reikalingų specialistų rengimą ir pritraukimą.
- 4 uždavinys. Kurti ir plėtoti jūrinę kultūrą Klaipėdos regione ir šalyje.
- 5 uždavinys. Stiprinti Klaipėdos regiono švietimo, mokslo, verslo ir viešojo sektoriaus institucijų bendradarbiavimą.

Klaipėdos regiono aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų patrauklumas ir prieinamumas

Regiono aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigos pasižymi mažėjančiu besimokančiųjų skaičiumi. Nemaža dalis reikalingas ir paklausias Regiono specializacijai užtikrinti studijas besirenkančių jaunuolių linkę išvažiuoti studijuoti kitur. 2020 m. duomenimis, baigę vidurinio ugdymo programą, 7,9 proc. Regiono abiturientų tęsė studijas profesinėse mokyklose, 23,8 proc. – kolegijose, 31,7 proc. – universitetuose. Mažiau nei pusė iš 2738 Regiono abiturientų 2020 m. įstojo į Regiono aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigas (į Regiono universitetus – 224, kolegijas – 788, profesines mokyklas – 289)⁸. *CaSYPoT* tyrimo duomenimis, 2017 metais 71 proc. mokinių planavo išvykti iš Klaipėdos miesto⁹.

2020–2021 m. Regione veikė 8 profesinio mokymo įstaigos, jose mokėsi 3555 mokiniai. Kaip ir visoje Lietuvoje, taip ir Regiono profesinio mokymo įstaigose, pastaraisiais metais mokinių skaičius mažėjo. ŠVIS duomenimis, Regiono profesinėse mokyklose nuo 2015 metų kasmet vidutiniškai po 9 proc. sumažėja mokinių skaičius (po 330 mokinių).

Kaip ir visoje Lietuvoje, taip ir Regione, stojančiųjų į aukštąsias mokyklas pasirengimas nėra pakankamas. 2020 m. duomenimis, Užimtumo tarnybos duomenimis apie 50 proc. Užimtumo tarnyboje besiregistruojančių jaunuolių turėjo vidurinį išsilavinimą. LAMA BPO duomenimis, pateiktais 2020 metų priėmimo į aukštąsias mokyklas apžvalgoje, 60,3 proc. Regiono abiturientų, stojančiųjų į aukštąsias mokyklas, tenkino nustatytus minimalius Valstybės finansuojamos vietos reikalavimus (Klaipėdos m. – 61,2 proc., Klaipėdos raj. – 49,4 proc., Kretingos raj. – 65,2 proc., Šilutės raj. – 49,7 proc., Skuodo raj. – 58,9 proc., Neringos – 66,7 proc., Palangos – 71,2 proc.).

⁸ STRATA, Analizės rodikliai – abiturientų prognozės iki 2025m., interneto prieiga:

https://rodikliai.strata.gov.lt/?lang=lt&kpi_type=olevel&kpi_group=2

⁹ <https://southbaltic.eu/-/casypot-capacity-building-for-strategic-youth-policy-and-transnational-cooperation>

2015 m. Lietuvos universitetuose iš viso studijavo 86448 studentai, 2019 m. – 64645. Universitetuose, nors bendras studentų skaičius mažėjo, nuo 2015 m. iki 2019 m. užsienio studentų dalis padidėjo 3,4 procentinio punkto. 2015 m. kolegijose iš viso studijavo 39 377 studentai, 2019 m. – 32 465. Per pastaruosius penkerius metus užsienio studentų dalis kolegijose padidėjo 0,5 procentinio punkto¹⁰.

Akivaizdu, kad reikalingos skubios priemonės, norint išlaikyti ir padidinti besimokančiųjų Regiono profesinio mokymo įstaigose ir aukštosiose mokyklose. Aštuonioliktosios Vyriausybės programoje numatoma atnaujinti studijų programas, sudaryti sąlygas Lietuvos **aukštųjų mokyklų tarptautiškumui ir konkurencingumui stiprinti**, remiant jų dalyvavimą Europos universitetų iniciatyvose. Planuojamos **tikslinės priemonės profesinio mokymo programoms** (formaliosioms ir neformaliosioms), ištekliams, įrangai atnaujinti, meistrams praktikams pritraukti ir suderinti su rinkos poreikiais ir pokyčiais (skaitmenizacija, pramonės revoliucija, žaliojo kurso tendencijomis ir pan.).

Ne mažiau svarbus aspektas – **besimokančiųjų ir mokytojų laisvo judėjimo bei institucijų laisvo bendradarbiavimo skatinimas**. Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ siūloma Lietuvos **aukštųjų mokyklų studentams** sudaryti sąlygas bent vieną semestrą studijuoti kitų šalių aukštosiose mokyklose, ypač skatinant studentų mainus tarp Šiaurės ir Baltijos regiono valstybių. Studentų ir personalo judumas, ypač skatinamas ir finansuojamas ES programos „Erasmus+“ bei jos pirmtakių, per kelis dešimtmečius padėjo užtikrinti didesnę aukštojo mokslo sistemos atvirumą. Nepaisant to, EK pastebi, kad daugelis tarptautiniuose mobilumuose dalyvaujančių pedagogų ir besimokančiųjų vis dar susiduria su įvairiomis kliūtimis, tokiais kaip nepakankamas informacijos ir žinių apie mobilumą mokymosi tikslais kiekis, nepakankamas užsienio kalbų mokėjimas, nepakankamas studentų rėmimo sistemų perkeliamumas, mokymosi rezultatų ir mobilumo laikotarpiu įgytos kvalifikacijos fragmentinis pripažinimas. EK nuomone, ateityje judumas mokymosi tikslais turės būti tvaresnis aplinkos atžvilgiu ir atviras skaitmeniniams iššūkiams bei galimybėms, ir tam kuriant Europos švietimo erdvę iki 2025 m. bus dedamos reikšmingos pastangos.

Turimais duomenimis¹¹, studijų užsienyje patirtis gerokai pagerina karjeros perspektyvas, pvz., 80 proc. „Erasmus+“ absolventų įsidarbina greičiau nei per 3 mėnesius po programos baigimo. EK nuomone, aukštojo mokslo institucijos, siekdamos kuo greičiau reaguoti į dinamiškus ekonomikos ir visuomenės pokyčius, o taip pat tiksliau patenkinti besimokančiųjų ir darbo rinkos poreikius, turėtų užtikrinti glaudesnę ir nuoseklesnę aukštojo mokslo institucijų tarpusavio bendradarbiavimą, rengti daugiau bendrų mokymo programų bei kursų, automatiškai pripažinti kvalifikacijas ir studijų užsienyje laikotarpius, sudaryti galimybes gauti mikrokredencialus ir pan.

2018 m. lapkričio 26 d. Europos Sąjungos Tarybos patvirtintoje rekomendacijoje dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo¹² numatoma, kad vienoje valstybėje narėje suteikta kvalifikacija turėtų galioti bet kurioje kitoje

¹⁰ <https://epale.ec.europa.eu/sites/default/files/20200901-lietuvos-studiju-bukle.pdf>

¹¹ Erasmus+ Annual Report 2019. Prieiga internete: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/30af2b54-3f4d-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-220312497>

¹² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H1210\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H1210(01)&from=EN)

valstybėje narėje. EK ir toliau numato padėti valstybėms narėms nustatyti sąlygas, kuriomis iki 2025 m. bus sudaryta automatinio tarpusavio pripažinimo galimybė.

Tiek Komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo, tiek Komunikate dėl Europos įgūdžių darbotvarkės **mikrokredencijų** sistemos plėtojimui skiriamas ypatingas dėmesys. Manoma, kad tokios trumpalaikės ir lankstesnės modulinio mokymosi galimybės leistų geriau prisitaikyti prie rinkos ir besimokančiųjų mokymosi poreikių, sustiprintų aukštojo mokslo bei profesinio mokymo institucijų vaidmenį mokymosi visą gyvenimą kontekste. Pavyzdžiui, suaugusieji (nepaisant to, ar jie yra įgiję aukštąjį išsilavinimą), norėdami pašalinti atotrūkį tarp dalykų, išmoktų įgijus pirminę formalią kvalifikaciją, ir naujų įgūdžių poreikių darbo rinkoje, galės keisti ir kelti kvalifikaciją naudodamiesi lankstesnėmis alternatyvomis nei naujo laipsnio ar kvalifikacijos įgijimas.

Komunikate dėl Europos įgūdžių darbotvarkės didelis dėmesys skirtas sąsajoms su kitais švietimo sektoriais, didesniai judumui mokymosi tikslais, glaudesniai bendradarbiavimui su darbdaviais, taip pat **didesnėms mokymosi darbo vietoje galimybėms**. 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane numatyta gerinti švietimo sistemos atitiktį darbo rinkai ir kintančiai aplinkai – ugdyti ekonomikos poreikius atitinkančias ir ateities iššūkiams įveikti reikalingas kompetencijas, didinti profesinio mokymo patrauklumą ir gerinti kokybę, **plėtoti mokymą pameistrystės būdu**, stiprinti profesinį orientavimą, visose švietimo pakopose stiprinti gebėjimus spręsti problemas pasitelkiant technologijas, kūrybinius ir inžinerinius įgūdžius, ugdyti informatinį mąstymą, suteikti žinių ir gebėjimų, reikalingų darniam vystymuisi skatinti.

Kaip numatyta Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2030“, reikalinga sukurti **Lietuvos patrauklumą aukščiausio lygio mokslininkams ir tyrėjams** užtikrinančią mokslo ir tyrimų aplinką. **Lietuvos aukštasis mokslas turi gebėti konkuruoti pasaulyje** – Lietuvos mokslininkų darbai tarptautiniu mastu turėtų prisidėti prie aktualiausių pasaulinio lygio problemų sprendimo.

Kokybiškų švietimo paslaugų prieinamumas ir įvairovė

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) PISA (angl. *Programme for International Student Assessment*) 15-mečių tyrimo duomenimis¹³, 2018 m. vidutinis ES nepakankamų rezultatų lygis, t. y. mokinių, nesugebančių atlikti pagrindinių matematikos, gamtos mokslų ir skaitymo užduočių, dalis, buvo 22,5 proc. skaitymo, 22,9 proc. matematikos ir 22,3 proc. gamtos mokslų srityse (Lietuvos rezultatai nežymiai gerėjo, bet nesiekė tyrinėtų valstybių vidurkių). 2009–2018 m. gamtos mokslų ir skaitymo rezultatai ES lygmeniu pablogėjo, o matematikos išliko nepakitę, todėl daug dėmesio EK komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo skirta **švietimo kokybės gerinimo** klausimui. Pagrindinių gebėjimų, o ypač **gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) stiprinimas** bei šių kryptų studijų populiarinimas yra svarbi tiek Komunikato dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo, tiek Komunikato dėl Europos įgūdžių darbotvarkės dalis. Siekdama padidinti STEM krypties absolventų skaičių, EK įgūdžių darbotvarkėje numato didinti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos studijų ir karjeros patrauklumą ir imtis konkrečių veiksmų, kad pritrauktų daugiau merginų bei moterų, pvz., skatindama bendrojo ugdymo

¹³ <https://www.schooleducationgateway.eu/lt/pub/resources/publications/pisa-2018-results.htm>

mokyklose, profesinio mokymo įstaigose ir aukštojo mokslo institucijose taikyti daugiadisciplinį ir novatorišką požiūrį į mokymą ir mokymąsi.

Komunikate dėl Europos švietimo erdvės nurodyta, kad švietimo ir mokymo politika bei investicijos, nukreiptos į **įtraukią žaliąją ir į žmogų orientuotą skaitmeninę pertvarką**, yra Europos atsparumo ir klestėjimo ateityje pagrindas. Skaitmeninis raštingumas yra būtinas, ypač pasaulyje po COVID-19 pandemijos, tačiau EBPO PISA duomenimis, 2019 m. penktadalis Europos jaunuolių nurodė neturintys pagrindinių skaitmeninių įgūdžių, o Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso (DESI) duomenimis, tą teigė vidutiniškai du iš penkių 16–74 metų amžiaus europiečių. Be to, ES šalims trūksta aukštos kvalifikacijos skaitmeninių technologijų ekspertų, pvz., 2020 m. trūko per 291 tūkst. kibernetinio saugumo specialistų¹⁴. Komunikate dėl Europos įgūdžių darbotvarkės akcentuojama, kad Europos darbo jėga – ir apskritai visi gyventojai – turi sparčiai gerinti savo **skaitmeninius įgūdžius**. Tai ypač akivaizdus poreikis švietimo sektoriuje – tiek mokiniams, studentams, tiek mokytojams ir dėstytojams. Kad skaitmeniniai gebėjimai turėtų būti pagrindiniai visų ugdytojų įgūdžiai ir kad jie turėtų būti įtraukti į visas mokytojų profesinio tobulėjimo sritis, įskaitant pirminį mokytojų rengimą, kalbama ir EK Komunikate dėl 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų plano, taip pat šiame plane yra numatytos konkrečios priemonės. 2021 m. vasario 26 d. paskelbtoje Europos Sąjungos Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.)¹⁵ numatoma, kad Europos Sąjungoje iki 2030 m. penkiolikmečių, kurių skaitymo, matematikos ir gamtos mokslų gebėjimai nepakankami, dalis turėtų būti mažesnė nei 15 proc., o aštuntokų, kurių kompiuterinis ir informacinis raštingumas nepakankamas, dalis turėtų būti mažesnė nei 15 proc.

Ši problema atpažįstama ir Lietuvoje – aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane daug dėmesio skirta **kokybiško švietimo prieinamumui didinti**, pavyzdžiui, planuojant priemones, kurios leistų **efektyvinti mokytojų kvalifikacijos tobulinimą**, ypatingą dėmesį skiriant mokytojų ir visų švietimo įstaigų darbuotojų **skaitmeninių kompetencijų tobulinimui**. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. patvirtintame 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane taip pat numatoma imtis nacionalinio lygmens priemonių **gerinti įvairių pakopų švietimo kokybę**, švietimo sistemos dalyvių pasiekimus ir mažinti atskirų grupių pasiekimų skirtumus. Norima užtikrinti, kad visi vaikai turėtų lygias galimybes kokybiškam šiuolaikiškam ugdymui, visiems būtų prieinama gera mokykla, todėl planuojama atnaujinti priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas – stiprinti ugdymo turinį, susieti jį su socialinio, emocinio ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo, pilietiškumo, kultūrine, komunikacine ir pažinimo kompetencijomis bei atskleisti tarpdalykinės integracijos galimybes, ypatingai daug dėmesio skiriant **STEAM ugdymui** Lietuvos švietimo sistemoje.

Verta pastebėti, kad kol kas į STEAM ir skaitmeninių kompetencijų ugdymą dedamos nenuoseklios pastangos norimų rezultatų neduoda. LAMA BPO 2020 m. duomenimis, verslo sektorius kasmet bene labiausiai laukia informacinių technologijų, inžinerijos ir technologijos studijų programų absolventų. Atliepdama šį poreikį, Vyriausybė ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija vietų skaičių šioms studijų kryptų grupėms didina,

¹⁴ <https://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-andcompare-countries>

¹⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G0226(01)&from=EN)

ypač kolegijų sektoriuje, tačiau jų pradeda studijuoti vis mažiau¹⁶. Konkurso šiose grupėse neliko, pakako įveikti mažiausio konkursinio balo ir minimalių rodiklių slenkstį. Kolegijų sektoriuje 2020 m. per du priėmimo etapus liko nepanaudotos 604 valstybės finansuojamos vietos (kartu su informatikos programomis), universitetų sektoriuje – 342 vietos.

Analizuojant 2020 m. Regiono mokinių pasiekimus¹⁷, didžiosios daugumos Regiono savivaldybių apibendrintas visų Valstybinių brandos egzaminų (VBE) rodiklis (standartizuotais taškais) yra lygus arba aukštesnis už bendrą šalies mokyklų rodiklį. Geresni už šalies vidurkį matematikos, lietuvių kalbos mokinių VBE pasiekimai buvo Klaipėdos miesto ir rajono mokyklose, ypatingai geri informatikos pasiekimai – Neringoje, o labai geri lietuvių kalbos ir užsienio kalbų pasiekimai – Palangos miesto savivaldybėje. 1.5 standartizuoto taško aukščiau šalies vidurkio buvo Skuodo rajono savivaldybės biologijos ir Šilutės rajono savivaldybės chemijos, fizikos ir biologijos mokinių pasiekimai. Kretingos rajono savivaldybės 6 klasių Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatai buvo aukščiau patikrinimuose dalyvavusių šalies mokyklų vidurkio. Nepaisant šių išskirtinių pasiekimų, išanalizavus Regiono savivaldybių nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo ir valstybinių brandos egzaminų duomenis, galima teigti, kad **daugiau dėmesio bendrajame ugdyme įgyvendinant tiek pagrindinio, tiek vidurinio ugdymo programas turėtų būti skiriama informacinių technologijų ir gamtos mokslų mokymui**. Tikslinga būtų stiprinti mokytojų kvalifikacijos tobulinimą, susijusį su aktyviųjų, praktinių ir mokinius patraukiančių mokymo metodų bei formų taikymu pamokose, dalykinių kompetencijų plėtojimu, skatinti mokyklas ir mokytojus daugiau dėmesio skirti tikslingai ugdymo turinio atrankai, jo konkretinimui, užtikrinant loginius ryšius ir dermę tarp skirtingų dalykų, kontekstualumui, o taip pat ieškoti įvairių netradicinių būdų ir priemonių, kas leistų pagerinti mokinių pasiekimus.

EK pastebi, kad Europos šalyse kai kuriose mokslo studijų srityse išlieka **lyčių nelygybė**, dažnai tose, kuriose įgytas išsilavinimas suteikia galimybę gauti geriau apmokamą darbą. Nepaisant to, kad, švietimo srities tyrimų duomenimis, moterų skaitmeninio raštingumo įgūdžiai geresni, 2018 m. tarp inžinerijos, gamybos ir statybos studentų jų buvo 26 proc.; Informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) studijas pasirinko vos 18 proc. moterų. Todėl Europos mastu numatoma daug dėmesio skirti lyčių stereotipų problemos sprendimui ir panaikinimui – ypač tų stereotipų, kurie varžo berniukų ir mergaičių pasirinkimą, susijusį su studijų kryptimis, taip pat visų tų, kurių gali pasitaikyti švietimo ir mokymo praktikoje bei mokymosi medžiagoje. **Lietuvoje moterys tris kartus rečiau įstoja į STEM studijas**: 2019 m. įstojusiųjų į STEM studijas dalis tarp vyrų siekė 16 proc., tarp moterų – 5 proc. 2015 m. į STEM studijas įstojusių vyrų ir moterų dalis siekė atitinkamai 19 proc. ir 6 proc.¹⁸

EK savo Komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo, šalia būtinybės didinti pagrindinių gebėjimų, įskaitant skaitmeninę kompetenciją, įgijimą, įvardija bendrųjų gebėjimų, tokių kaip **kritinis mąstymas, verslumas, kūrybingumas ir pilietinis aktyvumas**, įgijimo svarbą. Šis siekis paremtas Komunikatu dėl Europos įgūdžių darbotvarkės, raginant kuo daugiau dėmesio skirti **verslumo įgūdžių ugdymui** ir taip paskatinti darbo vietų kūrimą bei prisidėti prie ekonomikos augimo didinant konkurenciją, našumą ir inovacijas. Pasaulio ekonomikos forumas taip pat skelbia, kad ateityje didės

¹⁶ <https://bakalauras.lamabpo.lt/2020m-priimtuju-i-programas-skaiciaus-kaita/>

¹⁷ <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/08/Svietimas-salyje-2020.pdf>

¹⁸ <https://epale.ec.europa.eu/sites/default/files/20200901-lietuvos-studiju-bukle.pdf>

socialinių kompetencijų poreikis, todėl svarbu ne tik perkvalifikuoti žmones, bet ir stiprinti jų turimus bendruosius gebėjimus¹⁹. Taip pat išskiriant kompetencijas, svarbias ateities darbo rinkai, pabrėžiamas kūrybiškumo svarbos augimas ateityje²⁰, todėl būtina skirti deramą dėmesį kūrybiškumo ugdymui visose švietimo grandyse.

Komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo pastebima, kad nors ugdant bendruosius gebėjimus nemažas vaidmuo tenka mokykloms, tačiau dažnai jie įgyjami už formaliojo ugdymo sistemos ribų, taip pat neformaliojo ugdymo sistemoje, darbe ar per visą gyvenimą. Taip įgytus gebėjimus gali būti sunku nustatyti ir pripažinti, todėl EK planuoja kurti **strateginę bendrųjų gebėjimų pripažinimo sistemą**.

Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ akcentuojama, kad Lietuvos visuomenė turi būti nuolat besimokanti, t. y., moderni ir dinamiška, pasirengusi ateities iššūkiams ir gebanti veikti nuolat kintančiame pasaulyje. Lietuvoje turi būti sudarytos sąlygos besimokantiesiems individualiai tobulėti ir kūrybiškumui formuotis, verslo ir mokslo bendroms idėjoms realizuoti. Be veiksmingos mokymosi visą gyvenimą sistemos, užtikrinančios dinamiškai visuomenei būtinų žinių bei gebėjimų įgijimą ir tobulinimą, pažymima visuomenės ekologinės savimonės, darnaus vartojimo skatinimo ir atsakingo požiūrio į ūkio plėtrą svarba. Bendrojo ugdymo sistemą strategijoje siūloma orientuoti į **kūrybiškumo, pilietiškumo ir lyderystės ugdymą**. Tam reikėtų sukurti ir visose švietimo įstaigose **įdiegti kūrybingumui, ieškojimams ir tobulėjimui atviras mokymosi programas** ir kompetencijos vertinimo bei įsivertinimo sistemą, **sukurti tinkamą mokymosi aplinką**: gamtos mokslų laboratorijas, menų edukacijos priemones, sveikatingumo erdves ir kt.

Dar vienas svarbus su švietimo kokybės gerinimu susijęs aspektas – Europos šalyse švietimo srityje nepavyksta sumažinti nelygybės, susijusios su socialine ir ekonomine padėtimi. Siekdama pozityvių švietimo įtraukimo pokyčių, EK savo Komunikate dėl Europos švietimo erdvės siūlė skirti **ypatingą dėmesį ikimokykliniam ugdymui ir priežiūrai bei jo aukštai kokybei**, numatant, kad iki 2030 m. bent 96 proc. vaikų nuo trejų metų amžiaus iki privalomojo pradinio ugdymo pradžios turėtų dalyvauti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemoje. Tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų (PISA 2015, PIRLS 2016) duomenimis, dalyvavimas ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme yra vienas stipriausių veiksnių, darančių įtaką geresniems mokinių pasiekimams vėliau²¹.

2021 m. vasario 26 d. paskelbtoje Europos Sąjungos Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) taip pat numatyta, kad ES ne vėliau kaip 2030 m. bent 96 proc. vaikų nuo trejų metų amžiaus iki privalomojo pradinio ugdymo pradžios amžiaus turėtų dalyvauti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemoje.

Nors 2017 m. EBPO Lietuvą vertino kaip padariusią didelę pažangą gausinant dalyvavimą ankstyvojo ugdymo sistemoje (tokį ugdymą gaunančių 3–6 metų vaikų skaičius padidėjo nuo 70 proc. 2005 m. iki 87 proc. 2015 m., o 1–2 metų vaikų – nuo 22

¹⁹ Estep (2019). Lietuvos ūkio sektorių finansavimo po 2020 m. vertinimas: Užimtumas ir socialinė įtrauktis.

²⁰ The Future of Jobs Report, World Economic Forum, 2018.

²¹ OECD (2016). PISA low-performing students why they fall behind and how to help them succeed. Priega internete: <http://www.oecd.org/education/low-performing-students-9789264250246-en.htm>.

proc. 2000 m. iki 35 proc. 2015 m.²²), tačiau ir toliau rekomenduojama didinti ankstyvojo ugdymo prieinamumą ir užtikrinti jo kokybę nacionaliniu mastu. EBPO rekomendacijos apima tėvų švietimą, kad jie suprastų ankstyvojo ugdymo naudą, specialiųjų poreikių vaikų galimybių gauti kokybišką ankstyvąjį ugdymą didinimą. Aukštos kokybės ankstyvasis ugdymas gali vaidinti esminę rolę mažinant socialinę atskirtį. Valstybės kontrolė, 2020 m. rugsėjo mėn. atlikusi valstybinį auditą „Ar pokyčiai švietime lemia geresnius mokinių pasiekimus?“, įvertino, kad Lietuvoje tik 70,4 proc. 1–5 metų vaikų dalyvauja instituciniame ugdyme²³. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane ankstyvajam vaikų ugdymui skiriama daug dėmesio.

2020 m. Regione veikė 88 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, kurias lankė apie 13000 ikimokyklinio amžiaus vaikų. 2020 m. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtos Lietuvos švietimo būklės analizės duomenimis, Klaipėdos regiono 3–5 metų amžiaus vaikų, lankančių švietimo įstaigas, dalis buvo 77 proc. Verta paminėti, kad Regiono savivaldybėse padėtis yra labai netolygi – nuo 34,1 proc. 3–5 metų vaikų, lankančių švietimo įstaigas Neringoje, 68,5 proc. – Skuodo raj. iki 103,5 proc. Klaipėdos mieste. Ikimokyklinio ugdymo prieinamumo problema aktuali daugumoje Regiono savivaldybių. Kai kur ji pasireiškia vietų ikimokyklinio ugdymo įstaigose stygiu, kitur – dideliais atstumais iki laisvų vietų turinčių ikimokyklinio ugdymo įstaigų. Būtina imtis neatidėliotinių veiksmų, kad ikimokyklinis ugdymas būtų prieinamesnis.

2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane numatoma spręsti ir kitas, su švietimo įtrauktimi ir veiksmingumu susijusias, problemas, tokias kaip švietimo sistemos pritaikymas **besimokančiųjų judumui** ir švietimo sistemos pasirengimo **visapusiškai integruoti į Lietuvą atvykusius (sugrįžusius) vaikus** stiprinimas, sudarant sąlygas jiems tinkamai integruotis į ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo sistemą, dalyvauti neformaliajame švietime, sudaryti palankias stojimo į profesinio mokymo įstaigas ir aukštąsias mokyklas bei mokymosi ar studijų sąlygas. Šis poreikis atpažįstamas ir EK komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo, numatant pagalbą mokytojams valdyti kalbų ir kultūrų įvairovę mokykloje. Manoma, kad toks požiūris padeda gerinti ir migrantų kilmės mokinių bei jaunuolių mokymosi rezultatus.

Specialistų rengimas, perkvalifikavimas ir pritraukimas

Lietuva susiduria su **darbo rinkai aktualių įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties** iššūkiu. Lietuvoje trūksta aukštos kvalifikacijos darbuotojų aukštesnių įgūdžių reikalinguose sektoriuose, tokiuose kaip IKT, finansai²⁴. Be to, apie penktadalį Lietuvos dirbančiųjų dirba žemesnės nei įgyta kvalifikacija darbą. Neatitiktį priežasčių galima įžvelgti tiek švietimo (absolventų gebėjimai neatitinka egzistuojančios darbo rinkos poreikių), tiek sukuriamų darbo vietų ypatumuose (ne visuose ekonominės veiklos sektoriuose sukuriama pakankamai darbo vietų, kurioms reikia aukštesnio lygio įgūdžių)²⁵.

Pastangas sukurti Europos švietimo erdvę planuojama derinti su Europos įgūdžių darbotvarka, kuria skatinamas mokymasis visą gyvenimą, taip pat ir vyresniame amžiuje,

²² EBPO (2017). Švietimas Lietuvoje. Šalių švietimo politikos apžvalgos. Prieiga internete: <https://www.sac.smm.lt/wp-content/uploads/2018/01/Svietimas-Lietuvoje-EBPO.pdf>

²³ Valstybės kontrolė (2020). Valstybinio audito ataskaita „Ar pokyčiai švietime lemia geresnius mokinių pasiekimus?“

²⁴ Tarptautinis valiutos fondas, Šalies ataskaita Nr. 19/253: Lietuvos Respublika, liepa, 2019 m. <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2019/07/30/Republic-of-Lithuania-Selected-Issues-48538>.

²⁵ Žmogiškasis kapitalas Lietuvoje 2020, STRATA, 2020 m.

laikantis visapusiško požiūrio į **kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą**. Šio principo pagrindas – nuolat prieinama naujausia informacija apie įgūdžių poreikius, renkama pasitelkiant dirbtinį intelektą ir didžiųjų duomenų analizę. Siekiant užtikrinti visapusišką požiūrį, būtinas socialinių partnerių dalyvavimas rengiant **darbo rinkos prognozes ir nustatant mokymo poreikius**.

Europos Sąjungos Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021– 2030 m.) numatoma, kad neseniai profesinio rengimo ir mokymo įstaigas baigusiu absolventų, kurie profesinio rengimo ir mokymo laikotarpiu naudojami mokymosi darbo vietoje galimybėmis, dalis turėtų būti bent 60 proc. ir bent 47 proc. 25–64 metų amžiaus suaugusiųjų turėtų būti dalyvavę mokymosi programose per paskutinius 12 mėnesių (iki 2025 m.).

Taip pat svarbu pasirūpinti, kad, vadovaujantis įtraukimo principu, būtų patenkinti tiek didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymo poreikiai, tiek būtų sudarytos sąlygos anksti iš švietimo sistemos pasitraukusiems asmenims į ją sugrįžti, o tiems, kuriems to reikia, taip pat ir vyresnio amžiaus žmonėms, turėtų būti suteikta galimybė mokytis pagal aukštojo mokslo ir profesinio mokymo programas ir įgyti arba atnaujinti įgūdžius, kurių reikia ateities darbo vietose. Į pastarąjį aspektą dėmesys atkreipiamas ir EK komunikato dėl Europos įgūdžių darbotvarkės nuostatose: EK, įvertinusi, kad apie pusę jaunų besimokančiųjų ES dalyvauja profesinio mokymo programose, teigia, kad Europai reikalingos lanksčios, atsparios ir **perspektyvios profesinio mokymo sistemos**, galinčios padėti jaunuoliams prisitaikyti prie kintančios darbo rinkos ir užtikrinti, kad suaugusieji galėtų naudotis profesinio mokymo programomis, pritaikytomis prie dvejopos žalosios ir skaitmeninės pertvarkos.

Profesinis mokymas Lietuvoje vis dar nėra pakankamai patrauklus, pavyzdžiui, 2019 m. Lietuvoje profesinio mokymo įstaigose mokėsi mažiau nei trečdalis (26 proc.) vidurinio išsilavinimo siekiančių mokinių, kai ES vidurkis dar 2017 m. siekė 47,8 proc.²⁶ Tai rodo, kad menkai naudojamas profesinio mokymo sistemos potencialas prisidėti prie įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties mažinimo Lietuvoje²⁷. 2019 m. Lietuvoje aukštąjį išsilavinimą turėjo 57,6 proc. (ES – vidutiniškai 40,7 proc.) visų 30–34 metų gyventojų. Viena vertus, aukštas gyventojų išsilavinimo lygis suteikia šaliai konkurencinį pranašumą, iš kitos pusės, rodo neatitiktį darbo rinkos poreikiams ir „perteklinės kvalifikacijos“ kūrimą – absolventai dirba darbą, nereikalingą aukštojo išsimokslinimo. Kaip pažymėta EK rengtoje ataskaitoje Lietuvai, profesinio mokymo paslaugų teikėjams reikia modernizuoti mokymo programas ir jas labiau pritaikyti prie vietos ir regioninių darbo rinkų poreikių²⁸.

Lietuvos **suaugusiųjų dalyvavimo švietimo programose lygis išlieka žemas**: 2018 m. jis siekė 6,6 proc. ir buvo gerokai mažesnis nei ES vidurkis (11,1 proc.)²⁹. Tai lemia ir suaugusiųjų mokymosi tradicijos nebuvimas, ir menka motyvacija, institucinės

²⁶ STRATA, Profesinis mokymas Lietuvoje 2019. <https://strata.gov.lt/images/tyrimai/2020-metai/svietimo-politika/20200424-profesinis-mokymas-lietuvoje-2019.pdf>.

²⁷ Europos Komisija, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2020) 514 final „Šalies ataskaita. Lietuva 2020“, 2020 vasario 26 d. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-country-report-lithuania_lt.pdf.

²⁸ Europos Komisija (2019). Tarybos rekomendacija dėl 2019 m. Lietuvos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2019 m. Lietuvos stabilumo programos.

²⁹ Švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenis (2019). Prieiga internete:

https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/et-monitor-report-2019-lithuania_lt.pdf

lyderystės šioje srityje stygius, regioniniai netolygumai, menkas dėmesys nekvalifikuotų ir žemesnės kvalifikacijos asmenų mokymuisi³⁰, taip pat darbdavių investicijų į personalo mokymą stoka. Apžvelgiant Regiono siūlomas suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas, jų siūloma 801 (AIKOS ataskaitų duomenys, 2021), iš kurių vien Klaipėdos mieste – 565, o Klaipėdos raj. – 100.

Lietuvoje, kaip ir daugumoje ES šalių **trūksta visų dalykų mokytojų** apskritai arba konkrečių sričių specialistų, pvz., STEAM dalykų mokytojų ar švietimo pagalbos specialistų, dirbančių su specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais. Per ateinantį dešimtmetį maždaug trečdalis mokytojų sulauks pensinio amžiaus (ŠVIS pateikiamais Regiono 2020–2021 m. duomenimis, pensinio amžiaus pedagogų dalis sudarė 8,34 proc., blogiausia situacija Skuodo raj. – 12,26 proc.), todėl ypač daug dėmesio turi būti skiriama jų išlaikymui ir personalo atnaujinimui. EK Komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iškeliama **mokytojų bei dėstytojų profesinio tobulinimosi galimybių** gerinimo tema. Atlikti tyrimai rodo, kad nemaža dalis Europos mokytojų jaučia poreikį tobulinti savo kompetenciją, susijusią su specialiųjų poreikių turinčiųjų mokymu, skaitmeninių technologijų naudojimu ir mokymu daugiakalbėse bei daugiakultūre klasėse³¹.

Regionas turi puikias galimybes patenkinti mokytojų kompetencijų tobulinimo poreikį – 2021 m. Regione veikė net 11 akredituotų³² mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių, specialistų kvalifikacijos tobulinimą vykdančių įstaigų. Klaipėdos mieste tokios įstaigos (ar struktūriniai padaliniai) buvo 5, kitose savivaldybėse – po vieną įstaigą, išskyrus Neringos savivaldybę, kurioje tokios įstaigos nebuvo visai.

Jūrinės kultūros kūrimas ir plėtra

Kaip pastebėta Klaipėdos regiono identiteto ir vertybinio plano analizėje³³, jūra yra vienas iš pagrindinių Regioną vienijančių elementų, lengvai atpažįstamų ir už Regiono ribų. Jūriniam aspektui KR SS skirta daug dėmesio, pavyzdžiui, Jūrinės ekonomikos specializacijos krypties tikslas – siekti, kad Klaipėdos regionas iki 2030 m. taptų moderniu ir patraukliu investicijoms jūrinės ekonomikos lyderiu Pietryčių Baltijos regione. Nors savo esme KR SS yra Regiono ekonominės plėtros dokumentas, tačiau ši augimo galimybė neįmanoma be nuolatinio vidinio ir išorinio Regiono tapatybės stiprinimo. Rengiant UR veiksmų planą, buvo įvardyta, kad Klaipėdos regiono jūrinės kultūros raiška yra menka, neišnaudojamos galimybės unikalumui, geografinio ir gamtinio išskirtinumo panaudojimui.

Vis tik atsižvelgiant į švietimo srities galimybes **stiprinti jūrinę tapatybę ir jūrinės kultūros raišką ugdyme** (pavyzdžiui, atnaujinant bendrojo ugdymo programas nuosekliai įtvirtinama prievolė iki 30 proc. ugdymo turinio kurti mokyklos lygmeniu, t. y., sudarant galimybes išryškinti ir įtraukti vietinius išteklius į mokinių mokymosi patirtis, įvedant mokyklinį ugdymą į vietos kontekstą³⁴; neformaliojo ugdymo

³⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija (2019). Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, Rodiklių įgyvendinimo apžvalga, 2019.

³¹ https://read.oecd-ilibrary.org/education/talis-2018-results-volume-i_1d0bc92a-en#page1

³² Įstaigos akredituotos pagal 2006 m. sausio 23 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-109 patvirtintas Institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, veiklos vertinimo ir akreditacijos taisyklės.

³³ <https://klaipedaregion.lt/wp-content/uploads/2021/06/KR-SS-priedas-Nr.-12.pdf>

³⁴ Nacionalinė švietimo agentūra (2020). Ugdymo turinio kūrimas mokyklos lygmeniu: galimybės ir iššūkiai. Prieiga internete:

https://www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/2793_e26054cf48af62cf2cc185a84ac84685.pdf

formų teikiamų galimybių panaudojimas jūrinei tapatybei stiprinti ir pan.), buvo nuspręsta skirti tikslinį uždavinį Regiono jūrinės kultūros kūrimui ir plėtojimui.

Analizuojant 2021 m. ŠVIS bei regioninių švietimo centrų pateikiamus duomenis apie neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo programas, pastebėta, kad tikslinių programų jūrine tematika nėra ne tik Lietuvoje, bet ir Regione.

Uždavinio įgyvendinimui numatytos priemonės, kuriomis būtų siekama visų amžiaus grupių Regiono ir Lietuvos gyventojams sudaryti galimybes geriau pažinti ir patirti jūrinės kultūros raišką, suteikti daugiau jūrinės tematikos žinių, įskaitant jūrinę ekonomiką, darnųjį jūrinį ir pakrančių turizmą, mėlynąją ekonomiką ir kt.

Švietimo, mokslo, verslo ir viešojo sektoriaus institucijų bendradarbiavimo potencialas

Įgyvendinant UR veiksmų planą ir siekiant teigiamo pokyčio pačioje švietimo sistemoje bei prisidedant prie KR SS sėkmingo įgyvendinimo, labai svarbus bendradarbiavimo aspektas. Visų sektorių – švietimo, mokslo, verslo, viešojo sektoriaus – komunikacijos, atvirumo, bendro veikimo stoka bendriems tikslams pasiekti buvo įvardijama tiek Regiono švietimo ir mokslo institucijų atstovų, tiek verslo atstovų.

Konkurencija tarp institucijų ir administracinių vienetų dėl besimokančiųjų, pedagogų ir kitų išteklių, bendradarbiavimo nenuoseklumas, epizodiškumas, kompetencijų stoka labai pastebima visoje šalies švietimo sistemoje, todėl Regionas iš bendro konteksto neišsisiskiria. Tai sąlygoja ir demografinė situacija (besimokančiųjų skaičiaus mažėjimas), iš to išplaukiantys ugdymo įstaigų tinklo optimizavimo procesai tiek bendrojo ugdymo, tiek profesinio mokymo ar aukštojo mokslo srityse. Rengiant UR veiksmų planą buvo akcentuojama, kad būtina skatinti švietimo įstaigų bendradarbiavimą ir dalijimąsi patirtimi, žmogiškaisiais ištekliais, turimų bazių infrastruktūra švietimo tikslais.

Būtų tikslinga rengti bendrus Regiono projektus dėl inovatyvių priemonių, įrangos įsigijimo visoms Regiono savivaldybėms, kviečiant prie to prisijungti ir Regiono verslo mones. KR SS veiksmų plane taip pat akcentuojama teminių klasterių veiklos svarba, kur galėtų bendriems tikslams susitelkti verslas, švietimas ir mokslas, vieni kitus pastiprinti žiniomis, patirtimi, kompetencijomis. Siekiant didesnio veiksmingumo įgyvendinant KR SS, būtina į bendradarbiavimo grandines įjungti ir bendrojo ugdymo mokyklų pedagogus bei bendruomenes.

UR veiksmų plano rengimas ir jo įgyvendinimas – bendradarbiavimo tarp suinteresuotųjų institucijų ir organizacijų precedentas. Didelė dalis suplanuotų priemonių reikalauja įvairių suinteresuotųjų subjektų įsitraukimo ir aktyvaus dalyvavimo. Galimi bendradarbiavimo pavyzdžiai: konsultacinės paslaugos, vertinant verslo technologinį potencialą; platformos, kur verslas, švietimas ir mokslas rastų vieni kitų pasiūlymus ir galimybes, sukūrimas ir palaikymas; stažuotės ar praktikos įmonėse. Svarbūs momentai bendradarbiavimui – praktikos programos, studijų programos ir kt.

***

Rengiant UR veiksmų planą vadovautasi regioniniu požiūriu – daugiau dėmesio skirta bendroms Klaipėdos regiono formaliojo ir neformaliojo ugdymo, profesinio mokymo, aukštojo mokslo problemoms bei iššūkiams spręsti.

UR veiksmų plano turinys ir ambicija yra platesnė, nei bet kuri institucija būtų pajėgi įgyvendinti viena. Atsižvelgiant į tai, UR veiksmų planas turėtų būti laikomas koordinaciniu, į ilgalaikę strategiją orientuotu dokumentu, kuris taptų pagrindu detalesniam numatytų priemonių įgyvendinimo planavimui ir tolesniam Regiono savivaldybių, švietimo ir mokslo sektoriaus institucijų, verslo ir kitų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimui Regiono švietimo sektoriaus, tuo pačiu ir kitų sektorių stiprinimo srityse.

***

Ugdančio regiono veiksmų planas 2021 – 2030

Tikslas: Sudaryti palankias sąlygas kokybiškam Klaipėdos regiono specializacijos kryptių įgyvendinimui, stiprinant švietimo sektorių ir plėtojant partnerystes.

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/ dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	1 uždavinys. Didinti Klaipėdos regiono aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų patrauklumą ir prieinamumą	<i>Bent viena Klaipėdos regiono aukštojo mokslo institucija reitinguojama tarp 500 geriausiųjų pasaulyje (šaltinis: pasaulio universitetų reitingas)</i>		<i>Įtraukiami į reitingavimo organizacijų duomenų bazes</i>	<500				
		<i>Besimokančiųjų Klaipėdos regiono aukštosiose mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose skaičiaus didėjimas (šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema – ŠVIS)</i>		+10%	+50%				
1.1	Studijų ir profesinio mokymo galimybių paketo, skirto populiarinti Klaipėdos regiono aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigas regione ir Lietuvoje, parengimas ir įgyvendinimas	Parengtas ir kasmet peržiūrimas studijų ir mokymosi aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigose galimybių paketas, vnt.	0	1	1	2023	2030	UR KDG/ AKR, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	500 Valstybės biudžeto, savivaldybių, ES fondų lėšos
		Sukurta interaktyvus žemėlapis, apimantis visas regiono aukštojo mokslo ir profesinio	0	1	1	2023	2030		

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		mokymo įstaigas bei jų programas, vnt.							
		Dalyvauta studijų ir mokyklų mugėse šalyje bendrai atstovaujant regionui, dalyvavimų skaičius	0	3	8	2023	2030		
1.2	Rinkodaros kampanijos, skirtos populiarinti Klaipėdos regiono aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigas užsienyje, parengimas ir įgyvendinimas	Dalyvauta studijų mugėse užsienyje bendrai atstovaujant regionui, dalyvavimų skaičius	0	3	8	2023	2030	AKR, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	630 Valstybės biudžeto, savivaldybių lėšos
		Aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigų, pristatomų studijų mugėse užsienyje, skaičius	0	10	15	2023	2030		
1.3	Informacinės kampanijos, skatinančios įvairių lyčių jaunas žmones rinktis pedagogines arba STEAM krypties studijas arba profesinio mokymo programas, parengimas ir įgyvendinimas	Parengta ir įgyvendinta tęstinė informacinė kampanija, vnt.	0	1	1	2023	2030	AKR, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	100 Valstybės biudžeto, aukštųjų mokyklų, profesinio mokymo įstaigų, ES fondų lėšos
1.4	Skatinimas rinktis studijas ir įgyti kvalifikaciją Klaipėdos regione	Sukurta regiono studentų ir profesinių mokyklų mokinių paskatų sistema, vnt.	0	1	1	2022	2024	AKR, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos,	1000 Valstybės biudžeto, verslo

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/ dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Paskatų sistema pasinaudojusių mokinių ir studentų skaičius	0	50	150	2024	2030	savivaldybės, verslo įmonės	įmonių, ES fondų, savivaldybių lėšos
		Įmonių, įdarbinančių mokinius ir studentus studijų metu, skaičius	n/d	20	40	2022	2030		
1.5	Inovatyvių studijų ir profesinio mokymo būdų diegimas	Aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigų, įgyvendinančių hibridinių/ mišrių studijų programas, dalis, proc.	n/d	50	100	2022	2030	UR KDG/ AKR, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, verslas	100 Valstybės biudžeto, verslo įmonių lėšos
		Profesinio mokymo įstaigų, organizuojančių mokymą pameistrystės forma specializacijos kryptyse sektoriuose, skaičius	n/d	4	8	2022	2030		
		Aukštojo mokslo ir profesinio mokymo įstaigų įgyvendinamų mikrokredencialus teikiančių programų, skaičius	0	4	12	2024	2030		
1.6	Aukštojo mokslo ir profesinio mokymo tarptautiškumo plėtojimas, didinant mokinių, studentų, mokytojų ir dėstytojų mobilumą	Aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigose besimokančių asmenų mobilumą, skaičius	n/d	800	1500	2022	2030	Aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	ES programos „Erasmus+“ lėšos
		Aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo	n/d	50	120	2022	2030		

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		įstaigų darbuotojų mobilumą, skaičius							
		įgyvendinamų jungtinių studijų programų, susijusių su Klaipėdos regiono specializacijos kryptimis, skaičius	2	3	4	2022	2030	Aukštosios mokyklos	60 Valstybės biudžeto, aukštųjų mokyklų lėšos
1.7	Studentų iš užsienio integravimo ir įdarbinimo Klaipėdos regione studijų metu ir baigus studijas galimybių didinimas	Parengtas informacijos apie karjeros galimybes paketas užsieniečiams, vnt.	0	1	1	2023	2024	AKR, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, Užimtumo tarnyba, verslo įmonės	250 Savivaldybių, valstybės biudžeto, ES fondų lėšos
		Sukurta aiški schema studentų iš užsienio integravimui ir įdarbinimo regione galimybių didinimui, vnt.	0	1	1	2022	2024		
		Įsidarbinimo ir integravimo sistema pasinaudojusių užsienio studentų skaičius	0	50	150	2024	2030		
2.	2 uždavinys. Užtikrinti kokybiškų švietimo paslaugų, ypač STEAM ugdymo, prieinamumą ir įvairovę Klaipėdos regione	<i>Mokinių, pasirinkusių STEAM pakraipos studijas ar profesinio mokymo programas, skaičiaus didėjimas (šaltinis: aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų ataskaitos)</i>		+10%	+20%				

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		<i>Merginų, pasirinkusių STEAM pakraipos studijas ar profesinio mokymo programas, dalis proc. (šaltinis: aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų ataskaitos)</i>		20	50				
		<i>STEAM kompetencijas patobulinusių mokytojų, skaičius (šaltinis: savivaldybių ataskaitos)</i>		400	800				
2.1	Pirmosios ir antrosios užsienio kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių, rusų, skandinavų ir kt.) mokymo stiprinimas įvairioms amžiaus grupėms	Regiono savivaldybių, siūlančių neformaliojo vaikų švietimo programas užsienio kalboms mokytis, skaičius	5 (ŠVIS)	7	7	2022	2030	Savivaldybės	200 Neformaliojo vaikų švietimo krepšelis, savivaldybių lėšos
		Regiono savivaldybių, siūlančių neformaliojo vaikų švietimo programas bent 4 skirtingoms užsienio kalboms mokytis, skaičius	n/d	3	5	2022	2030		
2.2	Galimybių skaitmeninio ir informacinio raštingumo, IT kompetencijų tobulinimui ir kūrybiškam technologijų panaudojimui sukūrimas	Neformaliojo vaikų švietimo skaitmeninio ir informacinio raštingumo, IT kompetencijų tobulinimo ir kūrybiško technologijų panaudojimo programų, skaičius	3 (ŠVIS)	14	28	2022	2030	Savivaldybės, socialiniai partneriai (verslo įmonės, NVO ir kt.)	400 Neformaliojo vaikų švietimo krepšelis, savivaldybių lėšos

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/ dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Regiono savivaldybių, siūlančių suaugusiųjų neformaliojo švietimo skaitmeninio raštingumo, IT kompetencijų tobulinimo ir kūrybinio technologijų panaudojimo programas, skaičius	n/d	7	7	2022	2030		
		Regiono savivaldybių, siūlančių ikimokyklinio ugdymo skaitmeninio raštingumo, IT kompetencijų tobulinimo ir kūrybinio technologijų panaudojimo programas, skaičius	n/d	4	7	2022	2030		
		Klasių, besimokančių pagal pradinio ugdymo programą, kuriose organizuojama tikslinė informatikos pamoka, dalis, proc.	0	30	80	2022	2030		
2.3	Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo organizavimo modelių Klaipėdos regione, skirtų užsieniečių ir grįžusiųjų iš užsienio (kurie nekalba arba mažai kalba lietuviškai) šeimų	Sukurtas Klaipėdos regiono švietimo įstaigų, dirbančių su į Lietuvą atvykusiais / sugrįžusiais vaikais, tinklas, vnt.	0	1	1	2023	2025	Savivaldybės, aukštosios mokyklos, socialiniai partneriai (Nacionalinė švietimo agentūra, kitų	150 ES fondų lėšos. Savivaldybių lėšos
		Sukurtų/adaptuotų ugdymo organizavimo modelių, skaičius, vnt.	0	2	5	2023	2024		

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/ dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	vaikams, parengimas/ adaptavimas ir įdiegimas	Regiono švietimo įstaigų, taikančių sukurtus adaptuotus ugdymo organizavimo modelius, skaičius	0	10	30	2022	2030	Lietuvos regionų mokyklos ir kt.)	
2.4	Parengiamosios profesinio mokymo programos (lietuvių kalba, istorija, įvadas į profesijas ir pan.) iš užsienio atvykusiems mokiniams parengimas ir įgyvendinimas profesinio mokymo įstaigose	Parengtų programų skaičius, vnt.	0	3	5	2023	2026	Profesinio mokymo įstaigos	50 ES fondų lėšos
		Baigusiųjų parengtas programos skaičius	0	35	100	2024	2030		
2.5	Savalaikio prieinamumo (naujų grupių, šeimos darželių steigimas, privačių iniciatyvų skatinimas ir kt.) ugdymuisi ikimokyklinio ugdymo įstaigose, užtikrinimas visiems besikreipiantiesiems	Regiono savivaldybių, užtikrinančių, kad 96 proc. ikimokyklinio amžiaus vaikų (iki 5 m.) turėtų galimybę lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigas, skaičius	0	3	7	2022	2030	Savivaldybės	80000 Savivaldybių, valstybės biudžeto, privačios lėšos, ES fondai
2.6	STEAM centrų plėtra regione	Veikiančių STEAM centrų regiono savivaldybėse skaičius	0	3	6	2023	2027	Savivaldybės, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, verslo įmonės	3200 Savivaldybių, valstybės biudžeto, ES fondų lėšos
		Veikiančių mobiliųjų STEAM laboratorijų skaičius	0	3	4	2023	2027		

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/ dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.7	Metodinių STEAM centrų, teikiančių metodinę pagalbą savivaldybių STEAM centrams ir mokytojams, sukūrimas ir(arba) plėtra	Regiono mokytojams skirtų tikslinių kvalifikacijos tobulinimo programų, įskaitant įgyvendinamas kartu su regiono savivaldybėmis skaičius, vnt.	n/d	10	15	2022	2030	Klaipėdos universitetas, Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, savivaldybės	100 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo lėšos, ES fondų lėšos
		Tarptautinių STEAM srities kvalifikacijos tobulinimo renginių skaičius	0	5	15	2023	2030		
2.8	Gabių ir talentingų mokinių ugdymo stiprinimas (ypač STEAM dalykų srityse)	Įsteigtų universitetinių klasių gimnazijose skaičius	3	5	7	2023	2030	Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Klaipėdos universitetas, savivaldybės	250, Savivaldybių, valstybės biudžeto, ES fondų lėšos, privačios lėšos
		Suorganizuotų STEAM dalykų konkursų, olimpiadų regiono mokiniams skaičius	0	6	16	2023	2030		
		Įgyvendinama neformaliojo švietimo programa „STEAM akademija“	0	1	1	2023	2030		
		STEAM akademijos lankytojų skaičius per metus	0	20	100	2023	2030		
2.9	STEAM pakraipos neformaliojo vaikų švietimo plėtra	Vykdomų STEAM pakraipos neformaliojo vaikų švietimo programų, įskaitant ikimokyklinį ugdymą, skaičius	n/d	20	40	2022	2030	Savivaldybės, socialiniai partneriai (NVO, verslo įmonės ir kt.)	240 Neformaliojo vaikų švietimo krepšelis,

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		STEAM pakraipos neformaliojo vaikų švietimo programos baigusių vaikų, skaičius	0	700	2000	2022	2030		savivaldybių lėšos, privačios lėšos
3.	3 uždavinys. Stiprinti Klaipėdos regiono specializacijos kryptims reikalingų specialistų rengimą ir pritraukimą	<i>Klaipėdos regiono aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų absolventų įsidarbinimo pirmaisiais metais po studijų skaičiaus didėjimas (šaltinis: STRATA Lietuvos aukštųjų mokyklų absolventų karjeros stebėsenos duomenys)</i>		+30%	+50%				
3.1	Studijų ir profesinio mokymo programų, atitinkančių Klaipėdos regiono specializaciją, poreikio ir paklausos analizė bei specialistų poreikio reguliarius prognozavimas	Parengtos studijų programų analizės ataskaitos (kas 3 m.), vnt.	1	2	3	2022	2030	AKR, Klaipėda ID, Užimtumo tarnyba	200 Valstybės biudžeto, savivaldybių lėšos
		Parengtos profesinio mokymo programų analizės ataskaitos (kas 2 m.), vnt.	0	3	8	2022	2030		
		Parengtos regiono specialistų poreikio ir jo tenkinimo analizės ir prognozavimo ataskaitos (kasmet), vnt.	0	4	9	2022	2030		

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.2	Klaipėdos regiono poreikį atitinkančių studijų programų rengimas	Regiono poreikį atitinkančių studijų programų skaičius	Nustatoma pagal programų analizės rezultatus			2023	2030	Aukštosios mokyklos, Klaipėda ID	100 Valstybės biudžeto, ES fondų lėšos
		Regiono poreikį atitinkančių studijų programų, gavusių Investors Spotlight kokybės ženklą, skaičius	6	8	10	2023	2030		
3.3	Pirminio ir tęstinio formaliojo profesinio mokymo bei neformaliojo suaugusiųjų švietimo plėtra	Profesinio mokymo programų, skirtų įgyti regiono specializacijos kryptims aktualią kvalifikaciją, skaičius	Nustatoma pagal programų analizės rezultatus					Profesinio mokymo įstaigos, Užimtumo tarnyba	250 Valstybės biudžeto, ES fondų, privačios lėšos
		Tęstinio profesinio mokymo programas baigusiuoju skaičiaus didėjimas, proc.	n/d	+10%	+15%	2023	2030		
		Profesinio mokymo įstaigų siūlomų regiono poreikį atitinkančių neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų skaičius	n/d	13	30	2022	2030		
3.4	Kvalifikuotų įvairių švietimo lygmenų ugdytojų (mokytojų, profesijos mokytojų, dėstytojų ir pan.) rengimas ir jų kvalifikacijos tobulinimas	Isteigtas Pedagogų rengimo centras	0	1	1	2021	2024	Klaipėdos universitetas	Klaipėdos universiteto, valstybės biudžeto, savivaldybių lėšos
		Regiono mokytojo kvalifikaciją suteikiančias	n/d	40	90	2022	2030	Aukštosios mokyklos,	316

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		programas baigusiujų ir mokytojo kvalifikaciją įgijusiųjų skaičius						profesinio mokymo įstaigos	ES fondų, savivaldybių, valstybės biudžeto lėšos
		Pedagoginių – psichologinių žinių kursą baigusiujų ir teisę dirbti profesijos mokytoju įgijusiųjų skaičius	n/d	100	230	2022	2030		
		Kompetencijų tobulinimo programos (regiono specializacijos kryptis atitinkančias) baigusiu mokytojų ir dėstytojų skaičius	n/d	200	450	2022	2030	Savivaldybės, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, socialiniai partneriai (NVO, verslo įmonės ir kt.)	450 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo lėšos, ES fondų lėšos, savivaldybių lėšos
		Kompetencijų tobulinimo programos (užsienio kalbų, skaitmeninio raštingumo, globaliojo švietimo ir kt.) baigusiu mokytojų ir dėstytojų skaičius	n/d	800	1800	2022	2030		
3.5	Klaipėdos regiono specializacijai aktualių specialybių mokytojų, dėstytojų pritraukimas	Sukurtas paramos mechanizmas mokytojų ir dėstytojų pritraukimui bei rengimui, vnt.	0	1	1	2022	2023	UR KDG, savivaldybės, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	2000 Savivaldybių, ES fondų lėšos
		Paramos mechanizmu pasinaudojusių mokytojų ir dėstytojų skaičius	0	140	315	2022	2030		
3.6	Ugdymo karjerai sistemos, apimančios ikimokyklinį ir bendrąjį	Parengta ir įgyvendinta ugdymo karjerai sistema, vnt.	0	1	1	2022	2023	UR KDR, Savivaldybės,	100 Valstybės biudžeto,

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ugdymą, mokymąsi, visą gyvenimą sukūrimas Klaipėdos regione	Parengtų ugdymo karjerai specialistų skaičius	n/d	25	60	2023	2030	Užimtumo tarnyba	savivaldybių, ES fondų lėšos
		Įsteigtas karjeros centras, vnt.	0	1	1	2022	2022	Užimtumo tarnyba, Savivaldybės	
		Karjeros centro suteiktų konsultacijų skaičius	0	900	2500	2023	2030		
3.7	Karjeros galimybių pažinimo sistemos sukūrimas ir plėtra Klaipėdos regione	Veikianti informavimo apie karjeros galimybes regione virtuali platforma, vnt.	0	1	1	2022	2030	AKR, verslo įmonės, savivaldybės	15 Savivaldybių, verslo įmonių, valstybės biudžeto lėšos, privačios lėšos
		Verslo įmonių, sudarančių sąlygas organizuoti ugdymo procesą jų bazėje, skaičius	n/d	10	20	2024	2030		
		Edukacinių programų, kurias verslo įmonės siūlo supažindinimui su savo veikla, skaičius	n/d	10	20	2023	2030		
		Švietimo įstaigų, pasinaudojusių sudarytomis sąlygomis organizuoti ugdymo (mokymo) procesą verslo ir pramonės įmonių bazėse, skaičius	0	30	100	2023	2030		
3.8	Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų profesinių kompetencijų pripažinimo sistemos plėtojimas	Švietimo įstaigų, pripažįstančių neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytas kompetencijas, skaičius	n/d	10	15	2024	2030	Aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	70 Valstybės biudžeto, privačios, ES fondų lėšos

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Asmenų, kuriems buvo pripažintos neformaliojo ir savaiminio būdu įgytos kompetencijos, skaičius	n/d	20	50	2024	2030		
4.	4 uždavinys. Kurti ir plėtoti jūrinę kultūrą Klaipėdos regione ir šalyje	<i>Klaipėdos regiono gyventojų, atpažįstančių jūrinės kultūros raiškos stiprėjimą regione, dalis, proc. (šaltinis: regiono gyventojų nuomonės tyrimas)</i>			+15%				
4.1	Visas formaliojo švietimo pakopas apimančio ugdymo turinio ir ugdymo organizavimo proceso jūrinė tematika, įskaitant jūrinę ekonomiką, kūrimas ir plėtojimas	Bendrojo ugdymo mokyklų, įgyvendinančių pasirenkamųjų modulių / dalykų programas jūrinė tematika, skaičius	0	7	10	2023	2030	Savivaldybės, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	150 valstybės biudžeto, savivaldybių lėšos
		Bendrojo ugdymo mokyklų bendrų veiklų (pvz., atvirų pamokų, edukacinių renginių, kūrybinių dirbtuvių ir kt.) su profesinio mokymo įstaigomis ir (arba) aukštosiomis mokyklomis skaičius	0	100	300	2023	2030		60 valstybės biudžeto, savivaldybių lėšos
		Bendrojo ugdymo mokyklų, taikančių produktyviojo mokymosi arba profesinio mokymo modulius, skaičius	0	2	5	2024	2030	Savivaldybės, profesinio mokymo įstaigos	70 valstybės biudžeto, savivaldybių, ES fondų lėšos

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.2	Visų formaliojo ir neformaliojo švietimo pakopų ugdytojų įgalinimas kurti ir plėtoti Klaipėdos regiono jūrinį identitetą	Parengtų kvalifikacijos tobulinimo programų, įgalinančių ugdytojus kurti ir plėtoti regiono jūrinį identitetą, skaičius	0	4	10	2023	2030	Savivaldybės, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos	400 Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, savivaldybių, ES fondų lėšos
		Baigusiųjų programas ugdytojų skaičius	0	300	1500	2024	2030		
		Parengtų metodinių priemonių, įgalinančių ugdytojus kurti ir plėtoti regiono jūrinį identitetą, skaičius	0	10	20	2023	2030		
4.3	Idėjų mainų renginių organizavimas, siekiant didesnės Klaipėdos regiono edukacinių programų jūrine tema įvairovės ir pasiūlos	Renginių skaičius	0	4	9	2022	2030	Savivaldybės, socialiniai partneriai (NVO, kultūros įstaigos ir kt.)	90 Savivaldybių, valstybės biudžeto lėšos
		Renginių dalyvių skaičius	0	400	900	2022	2030		
		Renginių dalyvių ne iš Klaipėdos regiono dalis, proc.	0	10	15	2022	2030		
4.4	Neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo jūrine tematika įvairovės ir pasiūlos didinimas	Neformaliojo vaikų švietimo programų jūrine tematika, skaičius	n/d	10	15	2023	2030	Savivaldybės, socialiniai partneriai (NVO, kultūros įstaigos ir kt.)	73 Neformaliojo vaikų švietimo krepšelis, Kultūros pasas, savivaldybių lėšos, privačios lėšos
		Vaikų, besimokančių pagal neformaliojo vaikų švietimo programas jūrine tematika, skaičius	n/d	2400	6075	2023	2030		

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Suaugusiųjų neformaliojo švietimo programų jūrine tematika, skaičius	n/d	6	10	2023	2030	Savivaldybės, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, socialiniai partneriai (NVO, kultūros įstaigos ir kt.)	16 Savivaldybių, ES fondų lėšos, privačios lėšos
		Suaugusiųjų, besimokančių pagal neformaliojo švietimo programas jūrine tematika, skaičius	n/d	1500	2700	2023	2030		
5.	5 uždavinys. Stiprinti Klaipėdos regiono švietimo, mokslo, verslo ir viešojo sektoriaus institucijų bendradarbiavimą	<i>Švietimo, mokslo, verslo, viešojo sektorių partnerystėse įgyvendintų iniciatyvų skaičius (šaltinis: UR KDG ataskaitos)</i>		20	50				
5.1	Ugdančio regiono veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną	Suburta Ugdančio regiono veiksmų plano įgyvendinimo koordinacinė darbo grupė (UR KDG), vnt.	0	1	1	2022	2030 2030	AKR, savivaldybės, aukštosios mokyklos ir profesinio mokymo įstaigos, socialiniai partneriai (Užimtumo taryba, Klaipėda ID ir kt.)	5 Savivaldybių lėšos
		Parengtų metinių stebėsenos ataskaitų skaičius	0	4	9	2022	2030		
5.2	Švietimo, mokslo, verslo ir viešojo sektoriaus partnerysčių plėtra	Švietimo, mokslo, verslo ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimo	0	4	9	2022	2030	AKR, UR KDG	25 Savivaldybių, valstybės

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija / dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		stiprinimo renginių skaičius							biudžeto, verslo įmonių lėšos
		Švietimo, mokslo, verslo, viešojo sektoriaus užmegztų partnerystių skaičius	0	30	45	2022	2030	UR KDG, švietimo įstaigos, verslo įmonės	
		Bendradarbiaujant su verslo įmonėmis parengtų disertacijų, skaičius	0	1	5	2022	2030	Aukštosios mokyklos, verslo įmonės	
5.3	Bendradarbiavimo tarp Klaipėdos regiono švietimo įstaigų stiprinimas, siekiant racionaliai panaudoti išteklius	Sukurta regiono pakaitinių mokytojų duomenų bazė	0	1	1	2022	2024	Savivaldybės, profesinio mokymo įstaigos	15 Savivaldybių, valstybės biudžeto, ES fondų lėšos
		Bendrojo ugdymo pamokų, surengtų profesinio mokymo sektoriniuose centruose, skaičius	0	40	140	2022	2030		
5.4	Klaipėdos regiono verslumo ir lyderystės ugdymo programos parengimas ir įgyvendinimas	Bendradarbiaujant viešajam, verslo ir nevyriausybiniam sektoriams parengtų ir įgyvendintų regiono verslumo ir lyderystės programų vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų amžiaus grupėms skaičius	0	6	9	2022	2030	AKR, savivaldybės, aukštosios mokyklos, profesinio mokymo įstaigos, privatus ir nevyriausybinius sektorius	85 Savivaldybių, valstybės biudžeto, ES fondų lėšos
		Surengtų regioninių verslumo ir lyderystės (pagal regiono	0	3	8	2023	2030		

Eil. Nr.	Uždaviniai, priemonės	Rodiklis, duomenų šaltinis	Stebėsenos rodikliai, siektina reikšmė			Įgyvendinimo pradžia	Įgyvendinimo pabaiga	Atsakinga institucija/dalyvaujančios institucijos	Finansavimo poreikis ir šaltiniai (tūkst. Eur)
			Pradinė (2021 m.)	Tarpinė (2025 m.)	Galutinė (2030 m.)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		specializaciją) konkursų skaičius							

Dokumentas parengtas įgyvendinant projektą „Regioninis bendradarbiavimas darniam, integruotam ir sumaniam planavimui“ (Nr. LLI-431, Sumanus planavimas). Projektas finansuojamas naudojant Europos Sąjungos finansinę paramą ir finansuotas iš Interreg V-A Latvijos-Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos. Projekto įgyvendinimui iš Europos regioninės plėtros fondo skirta 309 tūkst. Eur.

Daug informacijos apie projektą: <https://latlit.eu/inter-regional-cooperation-for-sustainable-integrated-and-smart-planning-smart-planning/>
 Už analizės turinį atsako Asociacija „Klaipėdos regionas“. Jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad jis atspindi Europos Sąjungos nuomonę.